

Notat Vestsjællands Brandvæsen

Økonomiudvalget har på mødet den 7. december 2015 stillet en række spørgsmål vedrørende Vestsjællands Brandvæsen til brug for Byrådets behandling af kommunens betaling til virksomheden i 2016.

Økonomiudvalget ønsker endvidere, at konsekvenserne af en eventuel udtræden af det kommunale fællesskab belyses.

Hvem har gavn af et eventuelt overskud på Brandskolen i 2015?

Indtil indtræden i Vestsjællands Brandvæsen, det vil sige tidligst fra 1. januar 2016, tilhører Brandskolen Slagelse Kommune. Dette omfatter såvel udgifter som indtægter.

Modregnes overskud hos Brandskolen i kommunens bidrag til Vestsjællands Brandvæsen?

Nej. Brandskolen er lagt ind i Vestsjællands Brandvæsens økonomi i budget 2016 med lige høje indtægter og udgifter. Dermed påvirker skolen ikke driftsbidraget fra kommunerne.

Tilgår huslejeindtægter fra Brandskolen Slagelse Kommune?

Ja. Slagelse Kommune opkræver kr. 561.700 kr. i årlig husleje. Indtægten tilhører Slagelse Kommune. Udgiften indgår i lighed med virksomhedens andre lignende og øvrige udgifter i det budget, som finansieres bl.a. via fordeling på ejerkommunerne.

Økonomi og udtræden ifølge aftalegrundlaget

Det fremgår af § 6 i vedtægten for Vestsjællands Brandvæsen, at udgifterne til selskabets opgaveløsning fordeles mellem ejerkommunerne ud fra indbyggertallet den 1. januar i det kalenderår, der går forud for budgetåret.

Det fremgår af § 7, at budgettet skal vedtages af den enkelte bidragende kommune.

Udtræden kan efter vedtægternes § 11 ske med et års opsigelse med virkning fra udgangen af et kalenderår.

Kan udtræden ske på nuværende tidspunkt?

Byrådet har den 29. juni 2015 truffet den principbeslutning, at kommunen indgår i det nye § 60 selskab. Som grundlag for beslutningen lå vedtægter, ejerstrategi og forslag til principper for budget. Der står sådan set bare omkring principperne for selve budgettet, at budget 2016 tager udgangspunkt i regnskaberne for 2013.

Byrådene, herunder Byrådet i Slagelse kommune, har ikke behandlet spørgsmålet om, hvordan beslutningen om udgangspunkt i regnskab 2013 præcist skal udmøntes. Rent aftaleretligt vil Slagelse Kommune derfor godt kunne sige nej til den samlede aftale også på nuværende tidspunkt, hvis vi kan pege på en sagligt baseret urimelighed i forhold til den opfattelse af grundlaget, som her i Slagelse Kommune var grundlaget for Byrådets beslutning om indtræden i det nye § 60 selskab.

Formelt kræver Slagelse Kommunes indtræden i Vestsjællands Brandvæsen ikke kun en byrådsbeslutning men også en underskrift fra kommunen for at være bindende.

Vil Slagelse Kommune i realiteten "få lov til" at udtræde af § 60 fællesskabet?

Opdraget var, at kommunerne skulle omdanne beredskabet til maksimalt 20 enheder på landsplan, hvis kommunerne ville undgå et regeringsindgreb. Der er ikke i forhold til det opdrag "plads til", at Slagelse Kommune etablerer sin egen beredskabsenhed.

Konsekvensen kan ikke forudsiges – kommer der i givet fald et regeringsindgreb, som tvinger Slagelse Kommune til at indgå i en af de kommende beredskabsenheder? Det er svært at forestille sig, at det kunne komme så langt. Kommunerne og Kommunernes Landsforening har brug for at vise, at regeringsindgreb ikke er nødvendige og ikke mindst at kunne fastholde, at i forhold til det aftalte, så er det staten der er bagud på vilje til at sikre beredskabsstrukturen i Danmark (de statslige beredskabscentre og lovgrundlaget).

Hvad med eventuelle konsekvenser for Brandskolen?

Brandskolen vil næppe kunne forventes at opretholde de nuværende aktivitets- og indtægtsniveauer, hvis Slagelse Kommune driver skolen selv. De øvrige kommuner i det kommunale fællesskab udgør en ikke uvæsentlig del af kundegrundlaget. Det kan derfor være ressourcebesparende for Vestsjællands Brandvæsen og dermed forventeligt, at virksomheden selv etablerer tilsvarende tilbud, eller indgår samarbejde med andre beredskabsenheder, som har tilbud svarende til Brandskolen men billigere. Ligeledes må det forventes med de mange større beredskabsenheder i Danmark, at også andre kommunale samarbejder etablerer deres egne Brandskoler.

Slagelse Kommune vil kun i begrænset omfang have mulighed for at tilføre ressourcer til en brandskole drevet af kommunen selv. Kommunen vil ikke kunne anvende flere ressourcer i forhold til Brandskolen end netop det, der er nødvendigt for at opretholde de kommunale aktiviteter.

Uanset at markedet ville muliggøre, at Slagelse Kommune opretholder det nuværende aktivitets- og ikke mindst indtjeningsniveau på Brandskolen efter 1. januar 2016, er dette næppe en mulighed. Det følger af de kommunalretlige principper, at kommunen ikke må drive egentlig erhvervsvirksomhed. Kommunen må sælge overskudskapacitet, og der må ikke planlægges for overskudskapacitet. Allerede med de nuværende aktiviteter på Brandskolen kan der rejses tvivl om, hvorvidt der vitterligt er tale om overskudskapacitet – forholdet mellem uddannelse af kommunens egne medarbejdere og salg til eksterne. Efter 1. januar 2016 må det forventes, at afsætningen til kommunale formål vil være mindre, hvis Slagelse Kommune ikke indgår i Vestsjællands Brandvæsen. Dermed synliggøres i større omfang uproportionaliteten mellem den reelle kommunale virksomhed og den egentlige erhvervsøkonomiske virksomhed. Samtidigt vil der være tale om et marked med større beredskabsenheder, hvilket formodentligt vil være ensbetydende med egentlig konkurrenceudsættelse af opgaverne – en kommunal virksomhed som Brandskolen vil næppe kunne byde ind på disse synliggjorte, større opgaver henset til omfanget af de reelle kommunale aktiviteter.

Økonomiudvalget ønsker endvidere oplyst, hvorfor de økonomiske vilkår ikke indgik i arbejdet med budget 2016.

Økonomien i forbindelse med Vestsjællands Brandvæsen har ikke været drøftet med særskilte oplæg i forbindelse med budgetproces 2016-19. Økonomioplæg for det nye selskab blev udarbejdet over en periode frem til primo september 2015. Økonomien var dog først endeligt på plads ultimo september og godkendt af styregruppen den 9. oktober til fremsendelse til ejer kommunerne.

Henset til budgetdifferencen for Slagelse kommune, så burde dette have været inddraget af administrationen i slutfasen af budgetprocessen.